

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (åttonde avdelningen)

den 16 juni 2022*

”Begäran om förhandsavgörande – Offentlig upphandling – Förordning (EU, Euratom) 2018/1046 – Förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 – Ej tillämpliga på medlemsstaternas offentliga upphandlingar som finansierats med medel från de europeiska struktur- och investeringsfonderna – Direktiv 2014/24/EU – Direkt och ovillkorlig hänvisning i nationell lagstiftning till unionsbestämmelser – Tillämplighet på ett kontrakt vars uppskattade värde understiger det tröskelvärde som fastställts i direktivet – Artikel 32.2 a – Möjlighet för en upphandlande myndighet att skicka en inbjudan att delta i ett förhandlat förfarande utan föregående offentliggörande till en enda ekonomisk aktör, efter det att ett tidigare förfarande visat sig vara resultatöst – Skyldighet att bibehålla de ursprungliga villkoren i kontraktet utan att göra några väsentliga ändringar”

I mål C-376/21,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Varhoven administrativen sad (Cour administrative suprême, Bulgarien) genom beslut av den 28 maj 2021, som inkom till domstolen den 17 juni 2021, i målet

Zamestnik-ministar na regionalното развятие в блягостройството в райоводител на Управлыаваштия орган на Оперативна програма ”Regioni v rastezh” 2014–2020

mot

Obshtina Razlog,

meddelar

DOMSTOLEN (åttonde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden N. Jääskinen samt domarna M. Safjan och M. Gavalec (referent),

generaladvokat: L. Medina,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

* Rättegångsspråk: bulgariska.

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Europeiska kommissionen, genom D. Drambozova, P. Ondrůšek, P. Rossi och G. Wils, samtliga i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 102 och 104 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 av den 25 oktober 2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget och om upphävande av rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 (EUT L 298, 2012, s. 1), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2015/1929 av den 28 oktober 2015 (EUT L 286, 2015, s. 1) (nedan kallad förordning nr 966/2012) och artiklarna 160 och 164 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 2018, s. 1) (nedan kallad budgetförordningen).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Zamestnik-ministar na regionalno razvitie i blagoustroystvoto i rakovoditel na Upravlyavashtia organ na Operativna programa "Regioni v rastezh" 2014–2020 (vice ministern för regional utveckling och offentliga bygg- och anläggningsarbeten, i egenskap av chef för förvaltningsmyndigheten för det operativa programmet "Regioner under utveckling" 2014–2020) (nedan kallad ministern), och Obshtina Razlog (kommunen Razlog, Bulgarien) angående ministerns beslut att kräva att nämnda kommun skulle göra en finansiell korrigerings på grund av åsidosättande av bestämmelser om dels offentlig upphandling, dels användning av EU-medel som kommunen beviljats.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Förordning nr 966/2012

- 3 Artikel 102 i förordning nr 966/2012, med rubriken "Principer för offentliga kontrakt", hade följande lydelse:

"1. Alla offentliga kontrakt som helt eller delvis finansieras genom [Europeiska unionens budget] ska respektera principerna om öppenhet, proportionalitet, likabehandling och icke-diskriminering.

2. All upphandling ska ske med så brett deltagande som möjligt, utom i de fall då det förfarande som avses i artikel 104.1 d används.

...”

- 4 Artikel 104 i förordningen hade rubriken ”Upphandlingsförfaranden”. I punkt 1 i denna artikel föreskrevs följande:

”Upphandlingsförfaranden för tilldelning av koncessionskontrakt eller offentliga kontrakt, inklusive ramavtal, ska göras på något av följande sätt:

...

d) Förhandlat förfarande, även utan föregående offentliggörande.

...”

- 5 Artikel 117 i nämnda förordning hade rubriken ”Upphandlande myndighet”. I punkt 1 i den artikeln föreskrevs följande:

”Institutionerna i den mening som avses i artikel 2 och genomförandeorgan eller organ i den mening som avses i artiklarna 208 och 209 ska betraktas som upphandlande myndigheter om de tilldelar kontrakt för egen räkning utom när de gör inköp från en inköpscentral. ...

Dessa institutioner ska i enlighet med artikel 65 delegera de befogenheter som är nödvändiga för utövande av uppgiften som upphandlande myndighet.”

Budgetförordningen

- 6 I artikel 2 i budgetförordningen, med rubriken ”Definitioner”, föreskrivs följande:

”I denna förordning avses med

...

51. *offentligt kontrakt*: ett kontrakt mot ersättning som ingås skriftligen av en eller flera ekonomiska aktörer och en eller flera upphandlande myndigheter i den mening som avses i artiklarna 174 och 178, för att mot betalning av ett pris som helt eller delvis belastar budgeten erhålla leverans av lös eller fast egendom, ett utförande av byggtreprenader eller ett tillhandahållande av tjänster, som inbegriper

...

b) varukontrakt,

...”

- 7 Artikel 63 i förordningen har rubriken ”Delad förvaltning med medlemsstater”. I punkt 1 i denna artikel föreskrivs följande:

”När kommissionen genomför budgeten inom ramen för delad förvaltning ska uppgifter som har samband med genomförandet av budgeten delegeras till medlemsstaterna. Kommissionen och medlemsstaterna ska iaktta principerna om sund ekonomisk förvaltning, öppenhet och icke-diskriminering, och säkerställa att unionsåtgärderna är synliga när de förvaltar unionens medel. Kommissionen och medlemsstaterna ska för detta ändamål uppfylla sina respektive förpliktelser i fråga om revision och kontroller och åta sig det ansvar som följer därav enligt denna förordning. Kompletterande bestämmelser ska fastställas i sektorsspecifika regler.”

- 8 I artikel 160 i förordningen, som har rubriken ”Principer för kontrakt samt tillämpningsområde”, föreskrivs följande:

”1. Alla kontrakt som helt eller delvis finansieras genom budgeten ska respektera principerna om öppenhet, proportionalitet, likabehandling och icke-diskriminering.

2. All upphandling ska ske med så brett deltagande som möjligt, utom i de fall då det förfarande som avses i artikel 164.1 d används.

...”

- 9 I artikel 164 i samma förordning, med rubriken ”Upphandlingsförfaranden”, föreskrivs följande:

”1. Upphandlingsförfaranden för tilldelning av koncessionskontrakt eller offentliga kontrakt, inklusive ramavtal, ska genomföras i form av något av följande:

...

d) Förhandlat förfarande, även utan föregående offentliggörande.

...

4. Vid alla förfaranden som inbegriper förhandling ska den upphandlande myndigheten förhandla med anbudsgivarna om de ursprungliga och eventuella efterföljande anbuden eller delar därav, med undantag för de slutgiltiga anbuden, för att förbättra innehållet. De minimikrav och kriterier som anges i upphandlingsdokumenten får inte vara föremål för förhandling.

...”

- 10 Artikel 174 i budgetförordningen har rubriken ”Upphandlande myndighet”. I punkt 1 första stycket i denna artikel föreskrivs följande:

”Unionsinstitutionerna, genomförandeorgan eller unionsorgan som avses i artiklarna 70 och 71 ska betraktas som upphandlande myndigheter om de tilldelar kontrakt för egen räkning, utom när de gör inköp från en inköpscentral. Avdelningar inom unionsinstitutionerna ska inte betraktas som upphandlande myndigheter när de ingår servicenivåavtal sinsemellan.”

Direktiv 2014/24

- 11 I skälen 2 och 50 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG (EUT L 94, 2014, s. 65), i dess lydelse enligt kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/2170 av den 24 november 2015 (EUT L 307, 2015, s. 5) (nedan kallat direktiv 2014/24) anges följande:

”(2) Offentlig upphandling [utgör] ett av de marknadsbaserade instrument som ska användas för att uppnå smart och hållbar tillväxt för alla, samtidigt som den säkerställer att offentliga medel utnyttjas så effektivt som möjligt. De upphandlingsregler som antagits i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/17/EG [av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (försörjningsdirektivet) (EUT L 134, 2004, s. 1)] och Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG [av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster (EUT L 134, 2004, s. 114)] bör därför ses över och moderniseras, i syfte att använda offentliga medel effektivare. ...

...

- (50) Med hänsyn till de skadliga effekterna på konkurrensen bör förhandlade förfaranden utan föregående offentliggörande av meddelande om upphandling endast användas under mycket exceptionella omständigheter. Undantaget bör begränsas till fall då offentliggörande antingen är omöjligt, på grund av synnerlig brådska till följd av omständigheter som den upphandlande myndigheten inte har kunnat förutse eller som inte kan tillskrivas den, eller där det redan från början står klart att offentliggörandet inte kommer att leda till ökad konkurrens eller bättre upphandlingsresultat, inte minst därför att det objektivt sett endast finns en ekonomisk aktör som kan fullgöra kontraktet. Detta gäller för konstverk, när konstnärens identitet i sig avgör konstföremålets unika art och värde. Exklusivitet kan också uppstå av andra skäl, men endast objektivt exklusiva situationer kan motivera användningen av förhandlat förfarande utan föregående meddelande om upphandling, där den exklusiva situationen inte har skapats av den upphandlande myndigheten själv med tanke på det framtida upphandlingsförfarandet.

Upphandlande myndigheter som åberopar detta undantag bör motivera varför det inte finns några rimliga alternativ eller andra möjliga utvägar, såsom att använda alternativa distributionskanaler, inklusive utanför den medlemsstat där den upphandlande myndigheten finns, eller överväga till sin funktion jämförbara byggtreprenader, varor och tjänster.

Om den exklusiva situationen har uppstått av tekniska skäl bör de definieras och motiveras ytterst noggrant från fall till fall. Det kan exempelvis röra sig om att det är tekniskt nära nog omöjligt för en annan ekonomisk aktör att uppnå erforderlig fullgörandenivå eller att det är nödvändigt att använda specifik kunskap eller specifika verktyg eller medel som endast en ekonomisk aktör har. Tekniska skäl kan också innebära särskilda driftskompatibilitetskrav som måste uppfyllas i syfte att säkerställa att de byggtreprenader, varor eller tjänster som ska upphandlas kommer att fungera.

Slutligen är det inte ändamålsenligt att genomföra en upphandling när varor förvärvas direkt på en varumarknad, inklusive handelsplattformar för råvaror, exempelvis jordbruksprodukter, råmaterial och energiutbyten, om den reglerade och övervakade multilaterala handelsstrukturen på ett naturligt sätt garanterar marknadspriserna.”

12 Artikel 4 i direktivet, med rubriken ”Tröskelvärden”, har följande lydelse:

”Detta direktiv ska tillämpas på upphandlingar vars värde exklusive mervärdesskatt beräknas uppgå till minst följande tröskelvärden:

...

c) 209 000 [euro] för offentliga varu- och tjänstekontrakt som tilldelas av upphandlande myndigheter under den centrala nivån och för projekttävlingar som anordnas av sådana myndigheter. ...

...”

13 Artikel 5 i direktivet, med rubriken ”Metoder för beräkning av det uppskattade värdet av en upphandling”, har följande lydelse:

”1. Beräkningen av det uppskattade värdet av en upphandling ska grundas på det totala beloppet exklusive mervärdesskatt som ska betalas enligt den upphandlande myndighetens egen uppskattning, inbegripet varje form av eventuell optionsrätt och de eventuella klausuler om förlängning av kontrakten som uttryckligen anges i upphandlingsdokumenten.

...

3. Metoden för beräkning av det uppskattade värdet av en upphandling får inte väljas i syfte att undanta den från detta direktivs tillämpningsområde. En upphandling får inte delas upp för att förhindra att upphandlingen omfattas av detta direktiv, såvida inte detta motiveras av objektiva skäl.

4. Det uppskattade värdet ska gälla vid den tidpunkt då anbudsinfördran skickas ut eller, om en anbudsinfördran inte krävs, vid den tidpunkt då den upphandlande myndigheten inleder upphandlingsförfarandet, exempelvis, när så är lämpligt, genom att man kontaktar ekonomiska aktörer i samband med upphandlingen.

...”

14 Artikel 18 i direktivet har rubriken ”Principer för upphandling”. I punkt 1 i denna artikel föreskrivs följande:

”De upphandlande myndigheterna ska behandla ekonomiska aktörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt förfara på ett öppet och proportionerligt sätt.

Upphandlingen får inte utformas i syfte att undanta den från tillämpningsområdet för detta direktiv eller att på ett konstgjort sätt begränsa konkurrensen. Konkurrensen ska anses begränsas på ett konstgjort sätt om upphandlingen utformas i syfte att på ett otillbörligt sätt favorisera eller missgynna vissa ekonomiska aktörer.”

15 Artikel 26 i direktiv 2014/24 har rubriken ”Val av förfaranden”. I punkterna 4 och 6 i den artikeln föreskrivs följande:

”4. Medlemsstaterna ska föreskriva att de upphandlande myndigheterna får tillämpa förhandlade förfaranden under konkurrens eller konkurrenspräglade dialoger i följande situationer:

...

b) För byggtreprenader, varor eller tjänster där endast ogiltiga eller oacceptabla anbud har lämnats enligt ett öppet eller selektivt förfarande. I sådana situationer ska den upphandlande myndigheten inte vara skyldig att offentliggöra ett meddelande om upphandling om den i förfarandet inbegriper endast de anbudsgivare som uppfyller kriterierna i artiklarna 57–64 och som i ett föregående öppet eller selektivt förfarande har lämnat anbud som uppfyller de formella kraven för anbuds förfarandet.

I synnerhet anbud som inte överensstämmer med upphandlingsdokumenten, som inkommit för sent, där det finns bevis för hemligt samförstånd eller korruption, eller som den upphandlande myndigheten funnit onormalt låga, ska anses vara ogiltiga. I synnerhet ska anbud som lämnats in av anbudsgivare som saknar de kvalifikationer som fordras, och anbud vars pris överskrider den budget som beslutats och dokumenterats av den upphandlande myndigheten innan upphandlings förfarandet inleds anses vara oacceptabla.

...

6. Medlemsstaterna kan föreskriva att upphandlande myndigheter, i de särskilda fall och under de särskilda omständigheter som uttryckligen anges i artikel 32, får tillämpa ett förhandlat förfarande utan föregående offentliggörande av anbudsinfordran. Medlemsstaterna får inte tillåta att detta förfarande tillämpas i andra fall än de som anges i artikel 32.”

16 Artikel 32 i direktivet har rubriken ”Användning av förhandlat förfarande utan föregående meddelande om upphandling”. I punkt 2 i denna artikel föreskrivs följande:

”Ett förhandlat förfarande utan föregående meddelande om upphandling får tillämpas för offentliga kontrakt för byggtreprenader, varor och tjänster i följande fall:

a) Om inga anbud eller inga lämpliga anbud, inga anbudsansökningar eller inga lämpliga anbudsansökningar har lämnats vid ett öppet eller selektivt förfarande, förutsatt att de ursprungliga villkoren för kontraktet inte väsentligt ändrats och att en rapport lämnas till kommissionen, om den så begär.

Ett anbud ska anses vara olämpligt om det är irrelevant för kontraktet och därför uppenbart inte utan väsentliga ändringar kan tillgodose den upphandlande myndighetens behov och krav enligt upphandlingsdokumenten. En anbudsansökan ska anses vara olämplig om den berörda ekonomiska aktören ska eller kan uteslutas enligt artikel 57 eller inte uppfyller de urvalskriterier som fastställts av den upphandlande myndigheten i enlighet med artikel 58.

...”

Bulgarisk rätt

Lagen om offentlig upphandling

- 17 I artikel 2 i zakon za obshtestvenite porachki (lagen om offentlig upphandling, DV nr 13 av den 16 februari 2016), i den lydelse som är tillämplig i det nationella målet (nedan kallad lagen om offentlig upphandling), föreskrivs följande:

”(1) Offentliga kontrakt ska tilldelas i enlighet med principerna i [EUF-]fördraget, särskilt principerna om fri rörlighet för varor, etableringsfrihet, frihet att tillhandahålla tjänster och ömsesidigt erkännande samt de principer som följer därav:

1. Likabehandling och icke-diskriminering.
2. Fri konkurrens.
3. Proportionalitet.
4. Offentliggörande och öppenhet.

(2) Vid offentlig upphandling får de upphandlande myndigheterna inte begränsa konkurrensen genom att föreskriva villkor eller krav som ger en omotiverad fördel eller otillbörligen begränsar ekonomiska aktörers deltagande i offentliga upphandlingar och som inte har en koppling till kontraktets föremål, värde, komplexitet, kvantitet eller omfattning.”

- 18 I artikel 18.1, 18.2 och 18.7 i denna lag föreskrivs följande:

”(1) Förfaranden i den mening som avses i denna lag är

...

8. förhandlingar utan föregående offentliggörande,
9. förhandlingar utan föregående inbjudan att delta,
10. förhandlingar utan offentliggörande av ett meddelande om upphandling.

...

13. direkt förhandling.

(2) Det öppna förfarandet och förfarandet för offentlig anbudsinfordran är förfaranden inom ramen för vilka alla intresserade parter får lämna anbud.

...

(7) Inom ramen för de förhandlade förfaranden som avses i stycke 1 punkterna 8–10 och punkt 13 förhandlar den upphandlande myndigheten fram avtalsvillkoren med en eller flera väl definierade personer.”

19 I artikel 79.1 i nämnda lag föreskrivs följande:

”Upphandlande myndigheter får tillämpa ett förhandlat förfarande utan föregående offentliggörande endast i följande fall:

1. om det inom ramen för ett öppet eller selektivt förfarande inte har lämnats några anbud eller ansökningar om att få delta, eller om anbuden eller ansökningarna inte var godtagbara och de ursprungliga villkoren för kontraktet inte väsentligt ändrats.

...”

20 I artikel 110.1 i samma lag föreskrivs följande:

”Den upphandlande myndigheten ska avsluta förfarandet genom motiverat beslut, om

1. inget anbud, ingen ansökan om att få delta eller något konkurrerande projekt har lämnats in, eller när ingen deltagare har infunnit sig vid förhandlingen,

2. inget av anbuden eller ansökningarna om att få delta uppfyllde villkoren för att få lämna anbud, inbegripet villkor avseende form, förfaranden och tidsfrister, eller var lämpligt.

...”

21 I artikel 182 i lagen om offentlig upphandling föreskrivs följande:

”(1) Den upphandlande myndigheten får förhandla direkt med vissa angivna personer om något av de skäl som anges i artikel 79.1 punkterna 3 och 5–9 föreligger, eller om

...

2. anbudsförfarandet genom offentlig upphandling avslutades på grund av att inget anbud hade lämnats eller att de inkomna anbuden var olämpliga och att de ursprungliga villkoren inte hade genomgått någon väsentlig förändring,

...”

Lagen om europeiska struktur- och investeringsfonder

22 I artikel 49.2 i zakon za upravljenie na sredstvata ot Evropeyskite strukturni i investitsionni fondove (lagen om förvaltning av medel från europeiska struktur- och investeringsfonder, DV nr 101 av den 22 december 2015), i den lydelse som är tillämplig på omständigheterna i det nationella målet (nedan kallad lagen om europeiska struktur- och investeringsfonder), föreskrivs följande:

”För att utse en avtalspart för verksamhet som har samband med byggentreprenader, tjänster och/eller leverans av varor som omfattas av ett offentligt kontrakt i den mening som avses i lagen om offentlig upphandling ska bestämmelserna i

1. lagen om offentlig upphandling – när mottagaren är en upphandlande myndighet i den mening som avses i nämnda lag,

... tillämpas. ...”

Tillämpningsförfordningen för lagen om offentlig upphandling

- 23 I artikel 64.1 i pravilnik za prilagane na zakona za obshtestvenite porachki (tillämpningsförfordning för lagen om offentlig upphandling, DV nr 28, av den 8 april 2016), i den lydelse som är tillämplig i det nationella målet, föreskrivs följande:

”I beslutet att avsluta det förfarande som avses i artikel 18.1 punkterna 8–10 och 13 i lagen om offentlig upphandling ska de upphandlande myndigheterna även ange vilka personer som ska inbjudas att delta i förhandlingen, utom i de fall som avses i artikel 79.1 punkterna 7 och 8, artikel 138.1 punkt 2, artikel 164.1 punkterna 9 och 10 i [denna] lag ... och i de fall som avses i artikel 182.1 punkt 3 i [nämnda] lag ...”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 24 Kommunen Razlog erhöll EU-medel för att förbättra skol- och undervisningsinfrastruktur vid yrkesgymnasiet för mekanisering av jordbruket inom dess område. Mot denna bakgrund anordnade kommunen, i egenskap av upphandlande myndighet, ett upphandlingsförfarande med offentlig anbudsfordran som avsåg tillhandahållande av teknik, utrustning och inredning för det gymnasiet.
- 25 Upphandlingen var uppdelad i fyra delar. Det enda anbud som ingavs avsåg endast del 2, med rubriken ”Utrustning för bearbetning av metaller”. Den upphandlande myndigheten ansåg att anbudet inte uppfyllde kontraktsvillkoren, eftersom beloppet var mer än två gånger högre än kontraktets uppskattade värde. Den upphandlande myndigheten konstaterade då att förfarandet var resultatlöst och avslutade det genom beslut av den 1 november 2017 som antogs med stöd av artikel 110.1 punkterna 1 och 2 i lagen om offentlig upphandling.
- 26 Genom beslut av den 1 december 2017 tillämpade den upphandlande myndigheten, med stöd av artikel 79.1 punkt 1 i denna lag, ett förhandlat förfarande utan föregående offentliggörande, som avsåg ”Tillhandahållande av utrustning för bearbetning av metaller för yrkesgymnasiet för mekanisering av jordbruket i staden Razlog”. Kontraktets uppskattade värde, som utan ändringar återgav de kontraktsvillkor som ursprungligen hade tillkännagetts för denna del, uppgick till 33 917,82 bulgariska leva (BGN) exklusive mervärdesskatt (cirka 17 370 euro). Valet av detta förfarande för tilldelning av kontrakt motiverades av att det saknades ett lämpligt anbud för denna del inom ramen för det förfarande som inletts tidigare.
- 27 I detta förhandlade förfarande utan föregående offentliggörande inbjöd den upphandlande myndigheten en enda ekonomisk aktör att delta i upphandlingen, i förevarande fall Dikar Konsult OOD, och tilldelade denna aktör, genom ett avtal som ingicks den 29 december 2017, ett kontrakt med ett värde på 33 907 BGN exklusive mervärdesskatt (cirka 17 365 euro).
- 28 Detta förhandlade förfarande utan föregående offentliggörande blev föremål för ett klagomål hos ministern. I klagomålet kritiserades den upphandlande myndigheten för att utan någon motivering ha gynnat den ekonomiska aktör som valts och därmed undanröjt den fria konkurrensen, i strid med de principer som avses i bland annat artikel 160 i budgetförfordningen.

- 29 Genom skrivelse av den 20 mars 2020 underrättade ministern den upphandlande myndigheten, i dess egenskap av mottagare av EU-medel, om det mottagna klagomålet och om att ett förfarande för fastställelse av en finansiell korrigerings hade inletts.
- 30 Den upphandlande myndigheten hävdade att den hade rätt att i enlighet med artikel 18.7 i lagen om offentlig upphandling välja att förhandla med en eller flera bestämda personer. Det förhandlade förfarandet utan föregående offentliggörande är dessutom oskiljaktigt förbundet med det förfarande för offentlig anbudsinfördran som föregick det, i vilket samtliga berörda parter hade möjlighet att delta. Att ett enda anbud lämnades, vars belopp var mer än dubbelt så högt som det uppskattade kontraktsvärdet, visar att det saknades intresse av att delta i detta förfarande på grund av kontraktets låga värde. Den omständigheten att förfarandet för offentlig upphandling avslutats utan resultat skulle således ha motiverat den upphandlande myndighetens beslut att i det förhandlade förfarandet utan föregående offentliggörande skicka en inbjudan till en enda ekonomisk aktör.
- 31 Genom beslut av den 15 april 2020 (nedan kallat beslutet av den 15 april 2020) tillämpade ministern en finansiell korrigerings på 10 procent på de utgifter som berättigar till finansiering från europeiska fonder i samband med kontraktet som ingåtts med Dikar Konsult. I detta beslut ifrågasatte ministern hur det förhandlade förfarandet utan föregående offentliggörande hade genomförts. Det framgår bland annat av artikel 160 i budgetförordningen att principen om fri konkurrens måste iakttas i ett förfarande för offentlig upphandling. Artikel 79.1 punkt 1 i lagen om offentlig upphandling kan således inte motivera att ett kontrakt tilldelas utan konkurrens, eftersom det i artikel 64.1 och 64.3 i tillämpningsföreskrifterna till denna lag anges att det är ”personer” i plural som avses och det således uttryckligen krävs att en inbjudan att delta i förhandlingar ska sändas till flera personer. Genom att endast bjuda in Dikar Konsult, utan att motivera detta beslut, har den upphandlande myndigheten gett bolaget en oberättigad fördel och begränsat deltagandet i en obestämd krets av ekonomiska aktörer som är intresserade av upphandlingen.
- 32 Efter överklagande av den upphandlande myndigheten upphävde Administrativen sad Blagoevrad (Förvaltningsdomstolen i Blagoevrad, Bulgarien) beslutet av den 15 april 2020. Enligt den domstolen medför villkoren för genomförandet av det förhandlade förfarandet utan föregående offentliggörande att det i praktiken blir omöjligt att tillämpa principen om skydd för konkurrensen med bredast möjliga underlag, antingen på grund av kontraktets särskilda föremål eller på grund av att lämpliga anbud inte lämnats. Dessutom ger artikel 18.7 i lagen om offentlig upphandling uttryckligen den upphandlande myndigheten möjlighet att förhandla om avtalsvillkoren med en eller flera bestämda personer.
- 33 Ministern överklagade detta avgörande till Varhoven administrativen sad (Högsta förvaltningsdomstolen, Bulgarien), i syfte att få klarhet i om en upphandlande myndighet åsidosätter principerna om likabehandling, icke-diskriminering och fri konkurrens när den riktar en inbjudan att ingå ett offentligt kontrakt till en enda ekonomisk aktör inom ramen för ett förhandlat förfarande utan föregående offentliggörande, vilket dels inleds efter det att ett resultatlöst öppet förfarande avslutats, dels återger de ursprungliga villkoren för kontraktet, utan att dessa ändras, och även om kontraktsföremålet inte har något särdrag som motiverar att den inbjudna aktören anförtros genomförandet av kontraktet.
- 34 Den hänskjutande domstolen har i detta avseende påpekat att det finns skillnader mellan bulgariska domstolar, även inom den domstolen, vad gäller tolkningen av artikel 79.1 punkt 1 i lagen om offentlig upphandling, jämförd med artikel 160.2 och artikel 164.1 d i

budgetförordningen. Den hänskjutande domstolen har för det första påpekat att även om det enligt artikel 160.2 i budgetförordningen i undantagsfall är tillåtet att avvika från principen om att en offentlig upphandling ska vara så konkurrensutsatt som möjligt, får denna bestämmelse inte till följd att principerna om likabehandling och icke-diskriminering åsidosätts. I artikel 164.4 första meningen i budgetförordningen hänvisas för övrigt till ”anbudsgivarna” i plural.

- 35 Den hänskjutande domstolen anser vidare att även om budgetförordningen normalt sett inte är tillämplig på nationella upphandlande myndigheter, bör den tillämpas i förevarande fall då värdet på det aktuella offentliga kontraktet inte når upp till det tröskelvärde som anges i direktiv 2014/24. Tillämpningen av artikel 160.1 och 160.2 i budgetförordningen skulle kunna motiveras genom användningen av medel från unionens budget.
- 36 Den hänskjutande domstolen har slutligen påpekat att de relevanta omständigheterna i förevarande mål ägde rum medan förordning nr 966/2012 fortfarande var i kraft, medan beslutet av den 15 april 2020 antogs efter det att denna förordning hade upphävts och budgetförordningen hade trätt i kraft. Under alla omständigheter är innehållet i artikel 160 i budgetförordningen och innehållet i artikel 102.1 och 102.2 i förordning nr 966/2012, som är tillämplig i det nationella målet, identiska.
- 37 Mot denna bakgrund beslutade Varhoven administrativen sad (Högsta förvaltningsdomstolen, Bulgarien), att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till EU-domstolen:
- ”1) Ska artiklarna 160.1 och 160.2 förordning 2018/1046 samt 102.1 och 102.2 i förordning nr 966/2012 tolkas så, att de även gäller för upphandlande myndigheter i Europeiska unionens medlemsstater, om de offentliga kontrakt som dessa upphandlar finansieras med medel från de europeiska struktur- och investeringsfonderna?
- 2) Ska, för den händelse att den första frågan ska besvaras jakande, de i artikel 160.1 i förordning 2018/1046 och artikel 102.1 i förordning nr 966/2012 fastställda principerna om öppenhet, proportionalitet, likabehandling och icke-diskriminering tolkas så, att de inte utgör ett hinder för en fullständig konkurrensbegränsning vid offentlig upphandling genom ett förhandlat förfarande utan föregående offentliggörande, om föremålet för det offentliga kontraktet inte uppvisar särdrag som objektivt kräver att detta endast bör utföras av den ekonomiska aktör som inbjudits till förhandlingar? Ska i synnerhet artikel 160.1 och 160.2 i förordning 2018/1046 jämförd med artikel 164.1 d i samma förordning och artikel 102.1 och 102.2 i förordning nr 966/2012 jämförd med artikel 104.1 d i samma förordning tolkas så, att de inte utgör hinder för en nationell bestämmelse sådan som den som berörs i det nationella målet, enligt vilken den upphandlande myndigheten – efter det att ett förfarande för offentlig upphandling har avslutats på grund av att det enda ingivna anbudet var olämpligt – kan inbjuda endast en ekonomisk aktör till att delta i ett förhandlat förfarande utan föregående offentliggörande, om föremålet för det offentliga kontraktet inte uppvisar särdrag som objektivt kräver att det utförs endast av den ekonomiska aktör som inbjudits till förhandlingar?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

- 38 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 160.1 och 160.2 i budgetförordningen och artikel 102.1 och 102.2 i förordning nr 966/2012 ska tolkas så, att de är tillämpliga på upphandlingsförfaranden som anordnas av upphandlande myndigheter i medlemsstaterna, när dessa kontrakt finansieras med medel från de europeiska struktur- och investeringsfonderna.
- 39 Artikel 160 i budgetförordningen har rubriken ”Principer för kontrakt samt tillämpningsområde”. I artikel 160.1 föreskrivs att ”[a]lla kontrakt som helt eller delvis finansieras genom budgeten ska respektera principerna om öppenhet, proportionalitet, likabehandling och icke-diskriminering.” I punkt 2 i samma artikel anges att ”[a]ll upphandling ska ske med så brett deltagande som möjligt, utom i de fall då det förfarande som avses i artikel 164.1 d används”, det vill säga det förhandlade förfarandet, även utan föregående offentliggörande.
- 40 Såsom framgår av punkt 35 i förevarande dom bygger den första frågan på antagandet att budgetförordningen, även om den inte är tillämplig på nationella upphandlande myndigheter, ändå kan kompensera för att direktiv 2014/24 inte är tillämpligt på ett offentligt kontrakt vars värde understiger det tröskelvärde som fastställs i direktivet.
- 41 Det är med rätta som den hänskjutande domstolen har påpekat att budgetförordningen inte är tillämplig på upphandlingsförfaranden som anordnas av upphandlande myndigheter i medlemsstaterna.
- 42 Det framgår nämligen av artikel 2.51 i budgetförordningen att ett ”offentligt kontrakt” i den mening som avses i den förordningen är ”ett kontrakt mot ersättning som ingås skriftligen av en eller flera ekonomiska aktörer och en eller flera upphandlande myndigheter i den mening som avses i artiklarna 174 och 178, för att mot betalning av ett pris som helt eller delvis belastar budgeten erhålla leverans av lös eller fast egendom, ett utförande av byggentreprenader eller ett tillhandahållande av tjänster ...”.
- 43 I artikel 174 i förordningen, som har rubriken ”Upphandlande myndighet”, föreskrivs i punkt 1 första stycket första meningen att ”[u]nionsinstitutionerna, genomförandeorgan eller unionsorgan som avses i artiklarna 70 och 71 ska betraktas som upphandlande myndigheter om de tilldelar kontrakt för egen räkning, utom när de gör inköp från en inköpscentral.”
- 44 Såsom anges i bilaga II till budgetförordningen motsvarar lydelsen i artikel 174 i denna förordning lydelsen i artikel 117.1 i förordning nr 966/2012, vilken upphävdes genom budgetförordningen med verkan från och med den 2 augusti 2018.
- 45 Begreppet upphandlande myndighet i förordning nr 966/2012 har således inte ändrats i sak efter budgetförordningens ikraftträdande, vilket innebär att detta begrepp ska tolkas på samma sätt inom ramen för båda förordningarna.
- 46 Det framgår således tydligt av artikel 174 i budgetförordningen att begreppet ”upphandlande myndighet”, som det hänvisas till i artikel 2.51 i denna förordning, i likhet med artikel 117 i förordning nr 966/2012 endast omfattar unionsinstitutioner, genomförandeorgan eller unionsorgan som avses i artiklarna 70 och 71 i budgetförordningen.

- 47 Av detta följer att ingen av dessa förordningar är tillämplig på förfaranden för offentlig upphandling som genomförs av de upphandlande myndigheterna i medlemsstaterna.
- 48 Det följer dessutom av artikel 63.1 i budgetförordningen att när kommissionen genomför budgeten genom delad förvaltning, ska uppgifter som har samband med genomförandet av budgeten delegeras till medlemsstaterna. Dessa ska bland annat följa de kompletterande bestämmelser som ska fastställas i sektorsspecifika regler. Såsom kommissionen har understrukit i sitt skriftliga yttrande är medlemsstaterna följaktligen enligt artikel 63.1 i denna förordning skyldiga att, även när de utför budgetgenomförandepgifter genom offentlig upphandling som finansieras med medel från de europeiska struktur- och investeringsfonderna, inte tillämpa budgetförordningen utan sin nationella lagstiftning, inbegripet bestämmelserna om genomförande av direktiven om offentlig upphandling.
- 49 Det framgår således att, även när ett offentligt kontrakt finansieras av medel från de europeiska struktur- och investeringsfonderna, kan skyldigheten för medlemsstaternas upphandlande myndigheter att iaktta de grundläggande principerna för offentlig upphandling, det vill säga principerna om likabehandling, icke-diskriminering, öppenhet och proportionalitet, inte följa av artikel 160 i budgetförordningen.
- 50 Av det anförda följer att den första frågan ska besvaras enligt följande. Artikel 160.1 och 160.2 i budgetförordningen och artikel 102.1 och 102.2 i förordning nr 966/2012 ska tolkas så, att de inte är tillämpliga på offentliga upphandlingsförfaranden som anordnas av upphandlande myndigheter i medlemsstaterna, även när dessa kontrakt finansieras med medel från de europeiska struktur- och investeringsfonderna.

Den andra frågan

- 51 Domstolen erinrar inledningsvis om att en tolkningsfråga ska prövas mot bakgrund av alla de bestämmelser i fördragen och i sekundärrätten som kan vara relevanta för problemet i fråga (se, för ett liknande resonemang, dom av den 11 juli 1985, Mutsch, 137/84, EU:C:1985:335, punkt 10). Den omständigheten att den hänskjutande domstolen formellt sett har formulerat en tolkningsfråga med hänvisning till vissa bestämmelser i unionsrätten utgör inte hinder för att EU-domstolen tillhandahåller den domstolen alla uppgifter om unionsrättens tolkning som kan vara användbara vid avgörandet av det nationella målet, oberoende av om det har hänvisats därtill i frågorna eller inte (se, för ett liknande resonemang, dom av den 12 december 1990, SARPP, C-241/89, EU:C:1990:459, punkt 8, och dom av den 8 juni 2017, Medisanus, C-296/15, EU:C:2017:431, punkt 55).
- 52 Den hänskjutande domstolen har i sin andra fråga hänvisat till artiklarna 160 och 164 i budgetförordningen samt till artiklarna 102 och 104 i förordning nr 966/2012. Det framgår emellertid av svaret på den första frågan att dessa bestämmelser inte är tillämpliga i förevarande mål.
- 53 Dessa bestämmelser, i vilka principerna för offentlig upphandling anges, har emellertid samma syfte som artikel 18.1 i direktiv 2014/24, av vilken det också följer en skyldighet att iaktta de grundläggande principerna för offentlig upphandling.
- 54 Även om värdet av det kontrakt som är i fråga i det nationella målet inte når upp till det tröskelvärdet för tillämpning av direktiv 2014/24, som i artikel 4 c i direktivet fastställs till 209 000 euro för offentliga varukontrakt som tilldelas av upphandlande myndigheter under

den centrala nivån, såsom kommunen Razlog, har bestämmelserna i direktiv 2014/24 genom nationell rätt gjorts direkt och ovillkorligt tillämpliga på situationer som, i likhet med den situation som är aktuell i det nationella målet, normalt faller utanför direktivets tillämpningsområde. Det följer nämligen av artikel 49.2 i lagen om europeiska struktur- och investeringsfonder att lagen om offentlig upphandling, genom vilken direktiv 2014/24 korrekt har införlivats med bulgarisk rätt, är tillämplig på alla förfaranden för offentlig upphandling för vilka medel utgår från de europeiska struktur- och investeringsfonderna, oberoende av kontraktens värde.

- 55 När regleringen i nationell lagstiftning av situationer som inte omfattas av en viss unionsrättsakt på ett direkt och ovillkorligt sätt har anpassats till den reglering som har valts i denna rättsakt föreligger det emellertid ett klart unionsintresse av att de bestämmelser som har hämtats från unionsrättsakten ges en enhetlig tolkning. Detta gör det nämligen möjligt att undvika divergerande tolkningar i framtiden och att säkerställa att dessa situationer behandlas på samma sätt som de situationer som omfattas av tillämpningsområdet för nämnda bestämmelser (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 oktober 1990, Dzodzi, C-297/88 och C-197/89, EU:C:1990:360, punkterna 36 och 37, dom av den 5 april 2017, Borta, C-298/15, EU:C:2017:266, punkterna 33 och 34, och dom av den 31 mars 2022, Smetna palata na Republika Bulgaria, C-195/21, EU:C:2022:239, punkt 43).
- 56 Eftersom den andra frågan avser ett förhandlat förfarande utan föregående offentliggörande för offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster, ska det påpekas att artikel 32.2 i direktiv 2014/24, i vilken det i punkterna a–c uppräknas i vilka fall ett sådant förfarande får tillämpas, är relevant för svaret på den andra frågan. Denna uppräkning är för övrigt uttömmande, eftersom det i artikel 26.6 i direktivet preciseras att medlemsstaterna inte får tillåta att det förhandlade förfarandet utan föregående offentliggörande tillämpas i andra fall än de som anges i artikel 32 i direktivet (se, analogt, dom av den 8 april 2008, kommissionen/Italien, C-337/05, EU:C:2008:203, punkterna 56 och 57, och dom av den 15 oktober 2009, kommissionen/Tyskland, C-275/08, ej publicerad, EU:C:2009:632, punkt 54).
- 57 Under dessa omständigheter ska artikel 32.2 a i detta direktiv, jämförd med artikel 18.1 första stycket i samma direktiv, tolkas så, att en upphandlande myndighet, inom ramen för ett förhandlat förfarande utan föregående offentliggörande, kan vända sig till en enda ekonomisk aktör när detta förfarande, utan väsentliga ändringar, återger de ursprungliga villkoren för det kontrakt som angetts i ett tidigare öppet förfarande som avslutats på grund av att det enda anbud som lämnats var olämpligt och även om kontraktets föremål inte objektivt sett har särdrag som motiverar att genomförandet uteslutande anförtros den aktören.
- 58 Enligt artikel 32.2 a första stycket i direktiv 2014/24 får detta förfarande bland annat tillämpas för offentlig upphandling av varor om inga anbud eller inga lämpliga anbud har lämnats vid ett öppet eller selektivt förfarande, förutsatt att de ursprungliga villkoren för kontraktet inte väsentligt ändrats och att en rapport lämnas till kommissionen, om den så begär.
- 59 Det framgår således tydligt av denna bestämmelses ordalydelse att en upphandlande myndighet kan tillämpa ett förhandlat förfarande utan föregående offentliggörande när tre kumulativa villkor är uppfyllda. För det första ska vederbörande visa att han inte mottagit något anbud, eller i vart fall inget lämpligt anbud, i ett tidigare öppet eller selektivt upphandlingsförfarande som avslutades av detta skäl. För det andra får det i det förhandlade förfarandet utan föregående offentliggörande inte ha skett en väsentlig ändring av de ursprungliga villkoren för kontraktet,

såsom de framgick av meddelandet om upphandling i det tidigare öppna eller selektiva förfarandet. För det tredje ska den upphandlande myndigheten vara i stånd att lämna en lägesrapport till kommissionen om denna begär det.

- 60 Eftersom det sistnämnda villkoret inte är i fråga i förevarande mål, ska innebörden av de två första villkoren för tillämpning av artikel 32.2 a första stycket i direktiv 2014/24 preciseras.
- 61 Vad gäller det första villkoret framgår det av artikel 32.2 a andra stycket i detta direktiv att ett anbud inte ska anses vara lämpligt om det inte har något samband med kontraktet, eftersom det är uppenbart att det inte utan väsentliga ändringar kan uppfylla den upphandlande myndighetens behov och krav enligt upphandlingsdokumenten.
- 62 Ett anbud ska nämligen anses olämpligt om det är oacceptabelt i den mening som avses i artikel 26.4 b andra stycket i direktivet, vilken bland annat omfattar förhandlade förfaranden under konkurrens. Enligt den sistnämnda bestämmelsen anses bland annat anbud från anbudsgivare vars pris överskrider den budget som beslutats och dokumenterats av den upphandlande myndigheten innan upphandlingsförfarandet inleds som oacceptabla.
- 63 Så är uppenbarligen fallet med ett anbud som, i likhet med det som avses i punkt 25 i förevarande dom, avsåg ett belopp som var mer än två gånger högre än det uppskattade kontraktsvärdet som den upphandlande myndigheten hade valt.
- 64 När det gäller det andra villkoret för att tillämpa denna bestämmelse förefaller det följa av begäran om förhandsavgörande att den upphandlande myndigheten, inom ramen för det förhandlade förfarande som är aktuellt i det nationella målet, inte har gjort några väsentliga ändringar av de ursprungliga villkoren för kontraktet, vilket det emellertid ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera.
- 65 Vidare påverkar varken skäl 50 eller artikel 18.1 i direktiv 2014/24 denna bokstavstolkning av artikel 32.2 a i direktivet.
- 66 Såsom framgår av dess allmänna systematik avser skäl 50 i direktiv 2014/24 nämligen de fall då ett förhandlat förfarande utan föregående offentliggörande tillämpas som inte motsvarar det förfarande som avses i artikel 32.2 a i direktivet.
- 67 När en upphandlande myndighet beslutar att vända sig till en enda ekonomisk aktör inom ramen för ett förhandlat förfarande utan föregående offentliggörande, som anordnas efter det att ett öppet eller selektivt förfarande misslyckats och som utan väsentliga ändringar återger de villkor som ursprungligen angavs i det meddelande om upphandling som offentliggjordes i det tidigare öppna eller selektiva förfarandet, är ett sådant förhållningssätt dessutom förenligt med de principer för tilldelning av kontrakt som anges i artikel 18.1 första stycket i direktiv 2014/24, även om föremålet för det aktuella kontraktet inte objektivt sett kräver att man ska vända sig till den aktören. I en sådan situation utgör nämligen det tidigare öppna eller selektiva förfarandet, å ena sidan, och det förhandlade förfarandet utan föregående offentliggörande, å andra sidan, en odelbar helhet, vilket innebär att det inte kan bortses från den omständigheten att de ekonomiska aktörer som potentiellt är intresserade av kontraktet har haft tillfälle att visa sitt intresse och förfarandet således varit utsatt för konkurrens.

- 68 Under dessa omständigheter kan ekonomiska aktörer som inte har visat tillbörlig omsorg och inte har lämnat ett lämpligt anbud i ett öppet eller selektivt förfarande inte tvinga den upphandlande myndigheten att inleda förhandlingar med dem inom ramen för det förhandlade förfarandet utan föregående offentliggörande. Det var nämligen möjligt för dem att lämna ett anbud inom ramen för det tidigare öppna eller selektiva förfarandet och följaktligen att fullt ut dra nytta av principerna om likabehandling, icke-diskriminering, öppenhet och proportionalitet.
- 69 För att kunna visa att kontraktet i fråga inte har utformats i syfte att undanta det från tillämpningsområdet för direktiv 2014/24 eller att på ett konstlat sätt begränsa konkurrensen, såsom krävs enligt artikel 18.1 andra stycket i direktivet, måste den upphandlande myndigheten emellertid kunna bevisa att det pris som myndigheten har kommit överens om med den vinnande anbudsgivaren motsvarar marknadspriset och att det inte överstiger kontraktets uppskattade värde, beräknat i enlighet med föreskrifterna i artikel 5 i direktivet. Härigenom följer den upphandlande myndigheten principen enligt vilken det är den som avser att åberopa ett undantag enligt artikel 32 i nämnda direktiv som har bevisbördan för att de särskilda omständigheter verkligen föreligger som motiverar undantag (se, för ett liknande resonemang, dom av den 10 mars 1987, kommissionen/Italien, 199/85, EU:C:1987:115, punkt 14, och dom av den 8 april 2008, kommissionen/Italien, C-337/05, EU:C:2008:203, punkt 58).
- 70 Genom att fastställa att priset för det kontrakt som ingåtts efter det förhandlade förfarandet utan föregående offentliggörande motsvarar marknadspriset, har den upphandlande myndigheten visat att offentliga medel har utnyttjats så effektivt som möjligt, såsom anges i skäl 2 i samma direktiv, och att det därför inte har förekommit någon oegentlighet i den mening som avses i unionslagstiftningen om europeiska struktur- och investeringsfonder (se, analogt, dom av den 26 maj 2016, Județul Neamț och Județul Bacău, C-260/14 och C-261/14, EU:C:2016:360, punkt 46, och dom av den 1 oktober 2020, Elme Messer Metalurges, C-743/18, EU:C:2020:767, punkt 51).
- 71 Mot bakgrund av det ovan anförda ska den andra frågan besvaras enligt följande. Artikel 32.2 a i direktiv 2014/24, jämförd med artikel 18.1 första stycket i samma direktiv, ska tolkas så, att en upphandlande myndighet, inom ramen för ett förhandlat förfarande utan föregående offentliggörande, kan vända sig till en enda ekonomisk aktör när detta förfarande, utan väsentliga ändringar, återger de ursprungliga villkoren för det kontrakt som angetts i ett tidigare öppet förfarande som avslutats på grund av att det enda anbud som lämnats var olämpligt, även om kontraktets föremål inte objektivt sett har särdrag som motiverar att genomförandet uteslutande anförtros den aktören.

Rättegångskostnader

- 72 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (åttonde avdelningen) följande:

- 1) Artikel 160.1 och 160.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 och artikel 102.1 och 102.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 av den 25 oktober 2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget och om upphävande av rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002, i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2015/1929 av den 28 oktober 2015 ska tolkas så, att de inte är tillämpliga på offentliga upphandlingsförfaranden som anordnas av upphandlande myndigheter i medlemsstaterna, även när dessa kontrakt finansieras med medel från de europeiska struktur- och investeringsfonderna.
- 2) Artikel 32.2 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG, i dess lydelse enligt kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/2170 av den 24 november 2015, jämförd med artikel 18.1 andra stycket i samma direktiv, i dess lydelse enligt delegerad förordning 2015/2170, ska tolkas så, att en upphandlande myndighet, inom ramen för ett förhandlat förfarande utan föregående offentliggörande, kan vända sig till en enda ekonomisk aktör när detta förfarande, utan väsentliga ändringar, återger de ursprungliga villkoren för det kontrakt som angetts i ett tidigare öppet förfarande som avslutats på grund av att det enda anbud som lämnats var olämpligt, även om kontraktets föremål inte objektivt sett har särdrag som motiverar att genomförandet uteslutande anförtros den aktören.

Underskrifter